

## Umowa Nr ..../UE/2023

zawarta w Bydgoszczy w dniu \_\_\_\_\_ 2023 r. , pomiędzy :

1. Miastem Bydgoszcz - Zarządem Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy, z siedzibą przy ul. Toruńskiej 174a, reprezentowanym przez Wojciecha Nalazka p.o. Dyrektora ZDMiKP, jako „Zamawiającym”,

a

2. \_\_\_\_\_ z siedzibą w \_\_\_\_\_ przy ul. \_\_\_\_\_, NIP \_\_\_\_\_, REGON \_\_\_\_\_, wpisaną/ym do \_\_\_\_\_, pod numerem \_\_\_\_\_, jako „Wykonawcą”, reprezentowanym przez :

### § 1. Przedmiot zamówienia

1. W ramach niniejszej Umowy, zwanej dalej „Umową”, Zamawiający zleca, a Wykonawca zobowiązuje się wykonać zamówienie pn. **„Budowa systemu detekcji radarowej oraz wideo sygnalizacji świetlnej przejścia dla pieszych ulica Toruńska 426 w Bydgoszczy”**, zgodnie z wybraną ofertą Wykonawcy.
2. Przedmiotem zamówienia jest wybudowanie systemu detekcji radarowej oraz wideo sygnalizacji świetlnej przejścia dla pieszych ulica Toruńska 426 w Bydgoszczy, wraz z niezbędną budową lub przebudową infrastruktury technicznej, zgodnie z:
  - 1) Dokumentacją Projektową „Sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych na ulicy Toruńskiej w Bydgoszczy”, opisem przedmiotu zamówienia (OPZ), stanowiącymi **załącznik Nr 1** do niniejszej Umowy;
  - 2) ofertą Wykonawcy, której kopia stanowi **załącznik Nr 2** do niniejszej Umowy;

### § 2. Termin zamówienia

*Zapisy tego § zostaną odpowiednio zmodyfikowane o treść oferty Wykonawcy*

Przedmiot zamówienia będzie wykonywany przez ..... dni kalendarzowych (*20 dni lub 22 dni lub 24 dni lub 26 dni lub 28 dni lub 30 dni lub 32 dni – zgodnie z deklaracją Wykonawcy złożoną w ofercie*), licząc od daty podpisania Umowy, tj. do dnia .....

### § 3. Wynagrodzenie Wykonawcy

1. Za należyte wykonanie Umowy, Zamawiający zapłaci Wykonawcy, niepodlegającą waloryzacji cenę ryczałtową, zgodną z ofertą Wykonawcy, obejmującą wszystkie koszty niezbędne dla realizacji Umowy do wysokości netto ..... PLN i VAT według stawki ..... % na kwotę ..... PLN, co daje brutto ..... (słownie: ..... 00/100) PLN.
2. Łączna wartość brutto robót budowlanych, dostaw lub usług dotyczących tych robót wykonanych w ramach zamówienia przez Wykonawcę, Podwykonawców, dalszych Podwykonawców nie może przekroczyć wynagrodzenia brutto, określonego w ust 1.
3. Ustala się, że wynagrodzenie Wykonawcy uwzględnia wszystkie obowiązujące w Polsce podatki oraz opłaty celne i inne opłaty związane z wykonywaniem przedmiotu Umowy.
4. Zapłata wynagrodzenia dokonywana będzie w walucie polskiej.
5. Na fakturze wystawianej przez Wykonawcę należy podać następujące dane:

nabywca: Miasto Bydgoszcz, ul. Jezuicka 1, 85-102 Bydgoszcz, NIP 953-101-18-63

odbiorca: Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy, ul. Toruńska 174a, 85-844 Bydgoszcz

6. Wynagrodzenie Wykonawcy jest wynagrodzeniem ryczałtowym, które nie ulegnie zmianie bez względu na jakiegokolwiek okoliczności, z wyłączeniem przypadków przewidzianych Umową lub ustawą. Wykonawca potwierdza niniejszym, że powyższe wynagrodzenie pokryje wszelkie koszty i wydatki związane z wykonywaniem Umowy, a Wykonawca nie jest uprawniony do żądania od Zamawiającego zwrotu jakichkolwiek wydatków poniesionych przy wykonywaniu Umowy, ani do zwolnienia go z zaciągniętych w tym celu zobowiązań. Wykonawca nie może żądać od Zamawiającego zaliczek na poczet wynagrodzenia. Wynagrodzenie ryczałtowe obejmuje ryzyko i odpowiedzialność Wykonawcy, także z tytułu niewłaściwej oceny nakładów pracy niezbędnych dla należytego wykonania Umowy, błędnego oszacowania jakichkolwiek kosztów związanych z realizacją prac objętych Umową, czy oddziaływania innych czynników mających lub mogących mieć wpływ na te koszty. Żadne nieoszacowanie, pominięcie, brak rozpoznania, doprecyzowania zakresu prac i rozwiązań projektowych, nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia określonego w Umowie.

#### **§ 4 Mechanizm podzielonej płatności**

1. W ramach realizacji Umowy, Strony zobowiązane są stosować przepisy ustawy z dnia 09 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych ustaw (Dz.U. poz. 1751).
2. Powyższe oznacza m.in., że zapłata faktury VAT objętej mechanizmem podzielonej płatności nastąpi pod warunkiem, że rachunek bankowy Wykonawcy wskazany na fakturze, ujęty będzie w urzędowym wykazie podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT.
3. Faktury wystawione z naruszeniem przepisów ustawy wskazanej w ust.1 lub nieprawidłowe z innej przyczyny, będą zwracane wystawcy bez księgowania.

#### **§ 5. Obowiązki Wykonawcy**

1. Wykonawca realizuje zamówienie zgodnie z Umową, zaleceniami, zasadami współczesnej wiedzy technicznej i sztuki budowlanej oraz powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, normami, wytycznymi regulującymi przedmiot Umowy oraz odpowiednimi aprobatami.
2. Wykonawca zapewnia, że:
  - 1) zna uwarunkowania procesu budowlanego w Polsce i wymogi przepisów prawa, pozwalające na realizację przedmiotu Umowy,
  - 2) ponosi pełną odpowiedzialność za zgodność z prawem polskim robót budowlanych wykonanych w ramach Umowy,
  - 3) posiada uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi niezbędne do wykonania robót budowlanych,
  - 4) posiada odpowiedni potencjał techniczny, w tym sprzęt specjalistyczny, w liczbie i wydajności, gwarantującym przeprowadzenie robót zgodnie z zasadami określonymi w specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych.
3. Wykonawca zapewnia obsługę geodezyjną na każdym etapie realizacji Umowy w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 Umowy, obejmującą wszelkie wytyczenia sytuacyjno - wysokościowe, pomiary kontrolne dla potrzeb Zamawiającego oraz wykonanie pomiarów powykonawczych zgodnie z obowiązującymi przepisami, wraz z inwentaryzacją powykonawczą (również w formie elektronicznej), na której zostaną nanesione zmiany z ich uzupełniającym opisem wprowadzone podczas prowadzenia robót. Następstwa błędów popełnionych przez Wykonawcę w wytyczeniu obiektu i wyznaczeniu robót będą poprawiane przez Wykonawcę na własny koszt.
4. Wykonawca bierze na siebie pełną odpowiedzialność za właściwe wykonanie Umowy.

5. Wykonawca przed przystąpieniem do prac realizacyjnych w terenie wykona dokumentację fotograficzną stanu istniejącego przejścia dla pieszych, w szczególności w zakresie stanu nawierzchni i zieleni w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji. Jeden egzemplarz na płycie CD lub innym nośniku danych cyfrowych przekaże Zamawiającemu.
6. Wykonawca nie może powierzyć wykonania Umowy innym wykonawcom lub bez pisemnej zgody Zamawiającego podwykonawcom nie wymienionym w Umowie.

#### **§ 6. Prawa i obowiązki Zamawiającego**

1. Osobą odpowiedzialną za prawidłową realizację Umowy po stronie Zamawiającego jest: .....
2. Inspektor Nadzoru wypełnia obowiązki i działa w ramach kompetencji określonych w Umowie oraz ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.
3. Polecenia wydawane przez Przedstawiciela Zamawiającego lub Inspektora Nadzoru powinny mieć formę pisemną. Jeżeli w jakichkolwiek okolicznościach Przedstawiciel Zamawiającego lub Inspektor Nadzoru uzna za konieczne wydanie ustnego polecenia, Wykonawca powinien zastosować się do takiego polecenia. Przedstawiciel Zamawiającego lub Inspektor Nadzoru powinien w takim przypadku potwierdzić na piśmie, swoją wcześniejszą ustną decyzję.
4. Jeżeli Wykonawca zignoruje uzasadnione żądania Przedstawiciela Zamawiającego lub Inspektora Nadzoru dotyczące wykonania robót budowlanych, Przedstawiciel Zamawiającego lub Inspektor Nadzoru ma prawo zawiesić wykonanie prac lub robót do czasu spełnienia przez Wykonawcę odpowiednich wymagań. Wszelkie opóźnienia wynikłe z powodu takiego zawieszenia obciążą Wykonawcę.

#### **§ 7. Elektromobilność**

1. Oświadczenie Wykonawcy dotyczące używania pojazdów samochodowych w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym do wykonania zamówienia – dalej oświadczenie, stanowi załącznik do umowy.
2. Oświadczenie może być zmienione przez Wykonawcę odpowiednio do zmiany liczby pojazdów używanych przy wykonywaniu umowy. Zmiana oświadczenia nie wymaga zmiany umowy.
3. Zamawiający uprawniony jest do weryfikacji oświadczenia poprzez żądanie kopii dowodu rejestracyjnego, innych dokumentów dotyczących pojazdu albo okazania pojazdu. Weryfikacja ilości pojazdów dotyczy pojazdów używanych przy wykonywaniu umowy przez Wykonawcę, Podwykonawców i dalszych Podwykonawców.
4. Uniemożliwienie Zamawiającemu weryfikacji oświadczenia stanowi istotne naruszenie Umowy i może być podstawą do odstąpienia od umowy przez Zamawiającego z winy Wykonawcy.

#### **§ 8. Prawa i obowiązki Wykonawcy. Personel Wykonawcy**

1. Zamawiający wymaga zatrudnienia przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę osób wykonujących wszelkie czynności wchodzące w tzw. koszty bezpośrednie na podstawie umowy o pracę. W związku z powyższym, wymóg ten dotyczy osób bezpośrednio wykonujących roboty, pracowników fizycznych. Wymóg ten nie dotyczy, osób: kierujących budową, wykonujących obsługę geodezyjną, czy dostawców materiałów budowlanych.
2. Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych, co do spełniania przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
  - 1) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełnienia ww. wymogów i dokonywania ich oceny,
  - 2) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania w/w wymogów i dokonywania ich oceny,

- 3) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów,
  - 4) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania świadczenia.
3. W trakcie realizacji zamówienia, na każde wezwanie Zamawiającego, w wyznaczonym w tym wezwaniu terminie, Wykonawca przedłoży Zamawiającemu wskazane poniżej dowody w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia :
- 1) oświadczenie Wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie Zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, ich imion i nazwisk, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub podwykonawcy,
  - 2) oświadczenie zatrudnionego pracownika,
  - 3) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę kopię umowy/umów o pracę osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy w/w oświadczenie Wykonawcy lub podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy/umów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (dalej: „RODO”) (tj. w szczególności bez adresów, nr PESEL pracowników). Imię i nazwisko pracownika nie podlegają anonimizacji. Informacje takie jak: data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania,
  - 4) zaświadczenie właściwego oddziału ZUS, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę lub podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy;
  - 5) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń, zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z RODO.
4. Niezłożenie przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych przez Zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę traktowane będzie jako niespełnienie przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osoby/osób wykonujących czynności wskazane w ust. 1.
5. Przedstawicielem Wykonawcy odpowiedzialnym za prawidłową realizację i koordynowanie wszelkich prac związanych z przedmiotem Umowy jest .....
6. Dla należytego wykonywania Umowy, Wykonawca zatrudnia personel:
- 1) Kierownik budowy: .....

## **§ 9. Korespondencja i wzory formularzy**

1. Korespondencja pomiędzy Zamawiającym, a Wykonawcą sporządzana będzie w formie pisemnej lub prowadzona elektronicznie w języku polskim. Zmiana adresów nie wymaga zmiany Umowy, a jedynie pisemnego powiadomienia.

## Adresy Zamawiającego

Nazwisko; Imię	Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy
Adres	ul. Toruńska 174 a 85-844 Bydgoszcz
Telefon	
FAX	52-582-27-77
E –mail	

## Adresy Wykonawcy

Nazwisko; Imię	
Adres	
Telefon	
FAX	
E –mail	

- Oświadczenia woli Stron wymagają formy pisemnej i doręczenia listem poleconym lub osobiście za potwierdzeniem odbioru.
- Strony zobowiązują się zawiadamiać o każdorazowej zmianie adresu, numerów telefonów, faksów, innych zmianach w zakresie porozumiewania się. W razie zaniedbania tego obowiązku doręczenia przesłane pod ostatnio wskazany przez stronę adres i zwrócone z adnotacją o niemożności doręczenia pozostawia się w dokumentach ze skutkiem doręczenia.

### § 10. Odpowiedzialność Wykonawcy

*\*) Zapisy tego § zostaną odpowiednio zmodyfikowane w oparciu o treść oferty Wykonawcy.*

- Wykonawca, zgodnie z oświadczeniem, wykonuje zamówienie *samodzielnie*\*)/ *przy udziale Podwykonawców*, którym *powierza wykonanie następujących części zamówienia (zakres rzeczowy)*:

---

Przed przystąpieniem do wykonania zamówienia Wykonawca podaje Zamawiającemu (o ile są już znane) nazwy albo imiona i nazwiska oraz dane kontaktowe podwykonawców i osób do kontaktu z nimi, zaangażowanych w realizację usług lub robót budowlanych. Wszelkie informacje o Podwykonawcach zawarte są w Wykazie, stanowiącym **załącznik Nr 5** do Umowy.

- Wykonawca zawiadamia Zamawiającego o wszelkich zmianach danych, o których mowa w ust 1, w trakcie realizacji zamówienia, a także przekazuje informacje na temat nowych podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację usług lub robót. W trakcie realizacji zamówienia Wykonawca może również zmienić Podwykonawcę.
- Wprowadzenie nowego Podwykonawcy lub zmiana Podwykonawcy wymienionego w wykazie o którym mowa w ust. 1, musi być uzasadniona na piśmie i zaakceptowana przez Zamawiającego. Zmiany w tym zakresie wprowadzone zostaną aneksem do Umowy.

3. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z Podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny Podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż wymagany w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.
4. Jeżeli powierzenie Podwykonawcy wykonania części zamówienia na usługi lub roboty następuje w trakcie jego realizacji, Wykonawca na żądanie Zamawiającego przedstawia oświadczenie potwierdzające brak podstaw wykluczenia wobec tego Podwykonawcy.
5. Jeżeli Zamawiający stwierdzi, że wobec danego Podwykonawcy zachodzą podstawy wykluczenia, Wykonawca obowiązany jest zastąpić tego Podwykonawcę lub zrezygnować z powierzenia wykonania części zamówienia Podwykonawcy.
6. Powierzenie wykonania części zamówienia Podwykonawcom nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie tego zamówienia i zobowiązań wynikających z warunków Umowy. Wykonawca, odpowiedzialny jest za działania, zaniechania i uchybienia lub zaniebdania Podwykonawcy, tak samo jak by były one działaniami, uchybieniami lub zaniebdaniami Wykonawcy.
7. Wykonawca pełni funkcję koordynatora prac/robót objętych przedmiotem zamówienia i usuwania ewentualnych wad, w przypadku wykonywania zamówienia z pomocą Podwykonawców.
7. Jeżeli Przedstawiciel Zamawiającego ma uzasadnione podejrzenia, że uprawnienia, kwalifikacje Podwykonawcy lub jego wyposażenie w sprzęt nie gwarantują odpowiedniej jakości wykonania przedmiotu zamówienia, może żądać od Wykonawcy zmiany Podwykonawcy.

### **§ 11. Obowiązki Podwykonawcy**

*\*)Zapisy tego § zostaną odpowiednio zmodyfikowane w oparciu o przedstawione umowy o podwykonawstwo.*

1. Wykonanie Umowy w podwykonawstwie lub dalszym podwykonawstwie, o którym mowa w § 10 Umowy, możliwe jest jedynie na podstawie zawartych umów o podwykonawstwo i dostarczonych Zamawiającemu zaakceptowanych kopii tych umów.
2. Wykonawca nie może powierzyć wykonania przedmiotu Umowy innym Wykonawcom bez pisemnej zgody Zamawiającego z wyjątkiem Podwykonawców wymienionych w Umowie.
3. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamówienia na roboty budowlane zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji zamówienia publicznego na roboty budowlane, do przedłożenia Zamawiającemu projektu tej umowy, a także projektu jej zmiany, celem akceptacji jej treści, przy czym Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy, projektem jej zmiany.
4. Zamawiający, w terminie 14 dni od otrzymania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmiany, zgłosi pisemne zastrzeżenia do przedłożonego projektu, w przypadku niespełniania przez projekt wymagań dotyczących umowy o podwykonawstwo, w szczególności w zakresie terminów, przedmiotu umowy, wynagrodzenia, terminu zapłaty wynagrodzenia, postanowień sprzecznych z postanowieniami Umowy Zamawiającego z Wykonawcą, niezłączenia wymaganych ewentualnych dokumentów, zestawień lub informacji.
5. Niezgłoszenie pisemnych zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, a także do projektu jej zmiany w powyższym terminie uważa się za akceptację przez Zamawiającego projektu umowy lub projektu jej zmiany.
6. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia. Kopię za zgodność z oryginałem może poświadczyć przedkładający umowę.

7. Zamawiający, zgłasza pisemny sprzeciw do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub do zmian tej umowy, w terminie 14 dni od jej otrzymania, w przypadkach wymienionych w ust. 3 lub gdy umowa nie jest zgodna z zaakceptowanym projektem umowy lub projektem jej zmiany.
8. Niezgłoszenie pisemnego sprzeciwu do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, a także do zmiany tej umowy w powyższym terminie uważa się za akceptację umowy lub zmiany tej umowy przez Zamawiającego.

## **WARUNKI WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH**

### **§ 15. Wykonanie robót budowlanych**

1. Wykonawca jest zobowiązany do kompleksowego wykonania robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy.
2. Wykonawca zapewnia pełną dokumentację budowy, wynikającą z Prawa budowlanego, ustanawia kierownika budowy i kierowników robót branżowych (w przypadku wystąpienia prac w kilku branżach np. prac energetycznych, prac drogowych), sporządza Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia, protokolarnie przejmuje teren budowy przed rozpoczęciem robót.
3. Wykonawca zapewnia na terenie budowy należyty ład, porządek, przestrzega przepisy BHP i ppoż., ochronę znajdujących się na terenie budowy obiektów i sieci, znaków geodezyjnych oraz urządzeń uzbrojenia terenu, zabezpiecza mienie przed kradzieżą.
4. Natychmiast po zakończeniu robót Wykonawca porządkuje teren budowy i przekazuje go Inspektorowi Nadzoru.
5. Wykonawca bierze na siebie pełną odpowiedzialność za właściwe wykonanie robót, zapewnienie warunków bezpieczeństwa pracy (praca w wykopie, na wysokości) oraz za metody organizacyjno-techniczne stosowane w miejscu prowadzonych robót w pasie drogowym.
6. Wykonawca we własnym zakresie i na własny koszt przeszkoli pracowników realizujących zamówienie, w zakresie BHP dotyczącym przebywania w pasie drogowym oraz w zakresie wymagań BHP określonych odrębnymi przepisami i wytycznymi. Wykonawca zapewni zatrudnionym pracownikom sprzęt ochronny, pierwszej pomocy, p.poż. i inny.
7. W przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wykonanych już robót, ich części czy kradzieży materiałów, urządzeń, Wykonawca zobowiązany jest do ich naprawy i przywrócenia do stanu poprzedniego na własny koszt.
8. Wykonawca odpowiada za zniszczenie terenu, zieleni, infrastruktury drogowej itp. związane z wykonywanymi robotami. Wykonawca zapewnia ochronę istniejącej zieleni w okresie trwania robót. Wykonawca ponosi koszty związane z uporządkowaniem i odtworzeniem ukształtowania terenu po zakończeniu robót, zagęszczeniem gruntu, rekultywacją trawników, zniszczeniami drzewostanu i krzewostanu oraz terenu przyległego do obszaru objętego inwestycją.
9. Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia robót w stopniu jak najmniej uciążliwym dla otoczenia (łącznie z robotami przygotowawczymi). Wykonywanie robót budowlanych powinno zakładać pracę na min wydłużonej zmianie ( 12h roboczych).
10. Wykonawca zobowiązany jest naprawić i pokryć wszystkie koszty związane z naprawą uszkodzeń punktów stałych osnowy geodezyjnej powstałych z winy Wykonawcy.
11. Wykonawca zobowiązany jest naprawić i pokryć wszystkie koszty związane z naprawą uszkodzonego uzbrojenia zinwentaryzowanego i niezinwentaryzowanego, jego przełożenia według ustaleń z konkretnymi gestorami oraz naprawić i pokryć koszty ewentualnych uszkodzeń istniejącej zabudowy oraz urządzeń i instalacji innych użytkowników, powstałych z winy Wykonawcy.
12. Wykonawca w trakcie prowadzenia robót, zobligowany jest umożliwić dojazd do przyległych posesji, zapewnić bezpieczny dostęp mieszkańcom do posesji i do lokali użytkowych.

13. Wykonawca zobowiązany jest do oczyszczenia nawierzchni ulic sąsiednich i przyległych do terenu budowy, z wszelkich nieczystości związanych z prowadzoną budową, a w szczególności z ziemi i błota.
14. Przed przystąpieniem do robót budowlanych Wykonawca ma obowiązek udokumentować istniejący stan techniczny nawierzchni i zieleni w bezpośrednim otoczeniu miejsca realizacji prac budowlanych płytą CD lub innym nośniku danych cyfrowych Zamawiającemu przed rozpoczęciem robót.
15. W trakcie realizacji robót Wykonawca ma obowiązek bezwzględnie prowadzić stały monitoring stanu technicznego sąsiadującej nawierzchni i zieleni, dokumentować ich stan celem uniknięcia roszczeń po realizacji zadania. Dokumenty Wykonawca dostarczy na życzenie Zamawiającego, komplet dokumentów Wykonawca przekaze Zamawiającemu w dniu odbioru końcowego.

#### **§ 16. Materiały budowlane**

1. Materiały - nowe, użyte do realizacji Umowy - powinny odpowiadać, co do jakości wymagom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie, zgodnie z art.10 ustawy Prawo budowlane oraz wymaganiom Zamawiającego określonymi w Programie funkcjonalno-użytkowym.
2. Na wszystkie materiały użyte do realizacji przedmiotu Umowy, Wykonawca, przedłoży orzeczenia lub atesty oraz uzyska akceptacje przedstawicieli Zamawiającego przed ich wbudowaniem.
3. Na zmianę materiałów użytych do realizacji przedmiotu Umowy w stosunku do Programu funkcjonalno-użytkowego, wymagana jest uprzednia, pisemna zgoda Zamawiającego.
4. Niezależnie od badań prowadzonych przez Wykonawcę, Zamawiający może prowadzić badania we własnym zakresie, poprzez własne laboratorium. Wyniki badań laboratorium Zamawiającego będą wiążące dla obu Stron.

#### **§ 17. Zasady wykonywania robót**

1. W czasie wykonywania wszelkich robót i czynności w ramach Umowy, w tym w czasie usuwania wad, Wykonawca stosuje przepisy dotyczące ochrony środowiska naturalnego, ochrony przyrody, bezpieczeństwa ruchu w miejscu prowadzonych robót i na przyległych terenach zielonych. Wykonawca nie może zanieczyszczać powietrza, wód gruntowych, powodować nadmiernego hałasu (szczególnie w porze nocnej). Opłaty i kary nałożone za przekroczenie norm w trakcie realizacji Umowy, poniesie Wykonawca.
2. Wykonawca podczas realizacji Umowy w pełni przestrzega zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia wszystkich osób przebywających na terenie budowy, wykonuje i utrzymuje na własny koszt wszelkie osłony, ogrodzenia, oznakowanie i oświetlenie miejsca prowadzonych robót w pasie drogowym.
3. Wszystkie roboty i czynności w ramach Umowy, Wykonawca wykonuje, jeżeli jest to możliwe w taki sposób, aby nie zakłócać bez potrzeby lub w stopniu większym niż to niezbędne, ruchu na drogach publicznych i prywatnych przejściach oraz terenach należących do Zamawiającego lub innych osób.
4. Wykonawca zabezpiecza ciągłość ruchu pieszego i kołowego w miejscu prowadzonych robót pasie drogowym.
5. Na wszelkie roboty, wymagające ograniczenia w ruchu kołowym i pieszym lub powodujące utrudnienia w ruchu drogowym, Wykonawca sporządzi projekt tymczasowej organizacji ruchu, uzyska niezbędne zatwierdzenia projektu. Wykonawca wykona projekt tymczasowej organizacji ruchu i będzie go utrzymywał przez cały czas realizacji Umowy.
6. Jeżeli w trakcie wykonywania robót Wykonawca natrafi na przeszkody fizyczne, jakich mimo swego doświadczenia nie mógł przewidzieć, to powiadamia o tym niezwłocznie Inspektora Nadzoru, zapoznaje Zamawiającego ze sposobem rozwiązania kolizji. Wykonawca ma obowiązek na bieżąco ostrzegać Inspektora Nadzoru o szczególnych wydarzeniach, problemach i okolicznościach, które mogą ujemnie wpłynąć na jakość robót lub opóźnienie w ich realizacji.



7. Zamawiający oraz Wykonawca mogą zażądać uczestnictwa drugiej strony w posiedzeniach, naradach technicznych kadry kierowniczej celem rozwiązywania podnoszonych spraw i tematów związanych bezpośrednio z wykonaniem przedmiotu zamówienia.

### **§ 18. Zabezpieczenie terenu budowy**

1. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za prawidłowe oznakowanie i zabezpieczenie miejsca prowadzonych robót w pasie drogowym.  
Prowadzone roboty powinny być oznakowane zgodnie z obowiązującymi przepisami dot. warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach.
2. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za ewentualne naruszenia przed właściwymi służbami miejskimi i Policją.
3. Wykonawca, w trakcie wykonywania robót, ma obowiązek zapewnić bezpieczeństwo osób trzecich, oraz jest odpowiedzialny za wszelkie szkody powstałe w związku z ich prowadzeniem, a wszelkie roszczenia, jakie wpłyną do Zamawiającego w związku z wykonywaniem robót, będą kierowane do załatwienia i załatwiane bezpośrednio przez Wykonawcę.
4. Wykonawca posiada ubezpieczenie z tytułu odpowiedzialności cywilnej prowadzonej przez siebie działalności.

### **§ 19. Odbiory robót**

1. Do podstawowych obowiązków Zamawiającego należy dokonywanie odbiorów należycie wykonanych robót.
2. Ustala się następujące rodzaje odbiorów robót:
  - 1) odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu (na każdym etapie realizacji robót budowlanych),
  - 2) odbiór końcowy,
  - 3) odbiór pogwarancyjny- ostateczny.
3. Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu:
  - 1) żadna robota nie może być zakryta lub w inny sposób uczyniona niedostępną bez zgody Inspektora Nadzoru. Wykonawca jest zobowiązany umożliwić Inspektorowi Nadzoru sprawdzenie każdej roboty, która zanika lub ulega zakryciu,
  - 2) roboty ulegające zakryciu podlegają odbiorowi, których gotowość Wykonawca zgłasza pisemnie i telefonicznie, powiadamiając o tym Inspektora Nadzoru i laboratorium Zamawiającego,
  - 3) odbiór winien być przeprowadzony niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu trzech dni od daty zgłoszenia i powiadomienia o tym Inspektora Nadzoru,
  - 4) jeżeli Inspektor Nadzoru uzna odbiór robót zanikających lub ulegających zakryciu za zbędny, ma obowiązek powiadomić o tym Wykonawcę,
  - 5) w przypadku niepowiadomienia Inspektora Nadzoru o gotowości odbioru powyższych robót, Wykonawca ma obowiązek odkryć lub wykonać otwory niezbędne dla zbadania robót, a następnie na własny koszt przywrócić stan poprzedni,
  - 6) Inspektor Nadzoru dokonuje odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu w postaci wpisu w dzienniku budowy.
4. Odbiór końcowy:
  - 1) odbioru końcowego dokonuje się po zakończeniu wszystkich robót składających się na przedmiot Umowy. Całkowite zakończenie robót oraz gotowość do odbioru końcowego będzie stwierdzona przez Wykonawcę wpisem do dziennika budowy z bezzwłocznym powiadomieniem na piśmie o tym fakcie Zamawiającego. Po potwierdzeniu przez Inspektora Nadzoru gotowości obiektu do odbioru końcowego, Zamawiający ustala datę jego rozpoczęcia. Czynności odbiorowe powinny być

- rozpoczęte nie później niż w ciągu 3-7 dni od skutecznego (potwierdzonego przez Inspektora Nadzoru) zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości obiektu do odbioru.
- 2) za datę zakończenia robót przyjmuje się potwierdzoną przez Inspektora Nadzoru datę zgłoszenia gotowości do odbioru końcowego robót budowlanych,
  - 3) Zamawiający dokonuje odbioru końcowego wykonanych robót, przy udziale upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy i sporządza protokół odbioru końcowego robót,
  - 4) Zamawiający ma prawo dokonać potrąceń w przypadkach, gdy:
    - a) wystąpią wady dające się usunąć w całości, do wysokości 100% ceny brutto tych robót do czasu usunięcia tych wad,
    - b) wystąpią wady, które nie dają się usunąć, ale nie powodują utraty walorów użytkowych zgodnie z przeznaczeniem obiektu. W tym wypadku Zamawiający zaproponuje wysokość potrąceń. Ostatecznie wysokość potrąceń ustali Zamawiający (potrącenie 15-30 % wartości brutto tych robót.),
  - 5) jeżeli Wykonawca nie usunie wad w terminie ustalonym w protokole odbioru końcowego, Zamawiający może bez dodatkowego wezwania zlecić te roboty innemu Wykonawcy. Koszt usunięcia wad zostanie potrącony Wykonawcy z wynagrodzenia bądź z zabezpieczenia należytego wykonania Umowy,
  - 6) Zamawiający dokonuje odbioru wykonanych robót na podstawie obowiązujących norm, przepisów, aprobat i wyników badań, otrzymuje od Wykonawcy atesty, świadectwa jakości, aprobaty na wbudowane materiały i sporządza z udziałem Wykonawcy, Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców protokołu odbioru końcowego robót.
5. Odbiór pogwarancyjny:
- 1) odbiór pogwarancyjny jest przeprowadzany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy. Odbiór pogwarancyjny, polegający na ocenie robót związanych z usunięciem wad ujawnionych w okresie gwarancyjnym, zostanie dokonany w ciągu 15 dni przed końcem okresu gwarancyjnego,
  - 2) jeżeli Wykonawca nie usunie wad powstałych w okresie gwarancyjnym w terminie ustalonym, Zamawiający może bez dodatkowego wezwania zlecić wykonanie tych robót innemu Wykonawcy. Kosztem zastępczego usunięcia wad zostanie obciążony Wykonawca,
  - 3) odbiór pogwarancyjny jest dokonywany w formie protokołu odbioru robót po usunięciu wszystkich wad ujawnionych w okresie gwarancyjnym i zwalnia on Wykonawcę z wszystkich zobowiązań wynikających z Umowy, dotyczących usuwania wad.

## § 20. Rękojmia Wykonawcy, gwarancja.

*\*) Zapisy tego § zostaną odpowiednio zmodyfikowane w oparciu o treść oferty Wykonawcy.*

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu na wykonane roboty budowlane gwarancji jakości, na okres 36 **miesięcy**, licząc od dnia odbioru końcowego robót.
2. Dla wykonania robót dotyczących zieleni (trawników) oraz oznakowania poziomego cienkowarstwowego, Wykonawca udziela gwarancji jakości na okres 1 roku, licząc od dnia odbioru końcowego robót.
3. Okres odpowiedzialności Wykonawcy wobec Zamawiającego z tytułu rękojmi za wady fizyczne jest równy okresowi udzielonej gwarancji jakości, na zasadach określonych w K.c.

## § 21. Płatności

1. Rozliczenie za wykonanie całości zadania odbędzie się po dokonaniu odbioru końcowego przedmiotu Umowy na podstawie obustronnie podpisanego protokołu odbioru końcowego robót.
2. Płatność odbędzie się na podstawie protokołu o którym mowa w ust. 1 oraz prawidłowo

- wystawionej faktury VAT lub rachunku przez Wykonawcę.
3. Zapłata przez Zamawiającego nastąpi w terminie 30 dni licząc od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury VAT lub rachunku Wykonawcy, na rachunek bankowy wskazany na fakturze lub rachunku.
  4. Zapłata wynagrodzenia nastąpi w walucie polskiej. Należności za wykonane roboty budowlane będą wpłacane przez Zamawiającego na rachunek bankowy Wykonawcy, wskazany na fakturach.
  5. Wykonawca jest zobowiązany dołączyć do faktury, oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o uregulowaniu względem nich wszystkich należności lub dowody potwierdzające zapłatę wynagrodzenia Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom, dotyczące tych należności których termin upłynął w poprzednim okresie rozliczeniowym. Oświadczenia, podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania składających je Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców albo inne dowody na potwierdzenie dokonanej zapłaty wynagrodzenia, powinny potwierdzać brak zaległości Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w uregulowaniu wszystkich wymagalnych w tym okresie wynagrodzeń Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców wynikających z Umów o podwykonawstwo.
  6. Jeżeli w terminie określonym w zaakceptowanej przez Zamawiającego Umowie o podwykonawstwo, Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie zapłaci wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca może zwrócić się z żądaniem zapłaty należnego wynagrodzenia bezpośrednio do Zamawiającego.
  7. Zamawiający niezwłocznie po zgłoszeniu żądania dokonania płatności bezpośredniej zawiadomi Wykonawcę o żądaniu Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy oraz wezwie Wykonawcę do zgłoszenia pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, w terminie 7 dni od dnia doręczenia Wykonawcy wezwania.
  8. W przypadku zgłoszenia przez Wykonawcę uwag podważających zasadność bezpośredniej zapłaty, Zamawiający może :
    - 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty lub
    - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku zaistnienia zasadniczej wątpliwości co do wysokości kwoty należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy,
    - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
  9. Zamawiający jest zobowiązany zapłacić Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy należne wynagrodzenie, będące przedmiotem żądania, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca udokumentuje jego zasadność fakturą VAT lub rachunkiem oraz dokumentami potwierdzającymi wykonanie i odbiór robót, a Wykonawca nie złoży w trybie określonym wyżej uwag, wykazujących niezasadność bezpośredniej zapłaty. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z tytułu uchybienia terminowi zapłaty.
  10. Równowartość kwoty zapłaconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, bądź skierowanej do depozytu sądowego, Zamawiający potrąci z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
  11. Podstawą wypłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia, przypadającego na koniec okresu rozliczeniowego, będą wystawione przez Wykonawcę faktury VAT, przedstawiane Zamawiającemu wraz:

- 1) z protokołem Odbioru końcowego robót budowlanych, w którym będą wyszczególnione wydzielone elementy robót budowlanych wykonane przez Podwykonawców i dalszych Podwykonawców,
  - 2) z kopiami faktur VAT lub rachunków wystawionych przez zaakceptowanych przez Zamawiającego Podwykonawców i dalszych Podwykonawców za wykonane przez nich roboty, dostawy i usługi,
  - 3) z kopiami przelewów bankowych potwierdzających płatności albo ze sporządzonymi nie więcej niż 5 dni przed upływem terminu płatności oświadczeniami Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o nie zaleganiu z płatnościami wobec nich przez Wykonawcę lub przez Podwykonawców,
  - 4) a w przypadku braku robót budowlanych, dostaw lub usług zrealizowanych przez Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców przed dniem Odbioru końcowego robót budowlanych, lub jeżeli roszczenia Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców nie były jeszcze wymagalne - wraz z oświadczeniami Podwykonawców lub dalszych podwykonawców w tym zakresie.
12. Jeżeli Wykonawca nie przedstawi wraz z fakturą wymaganych dokumentów, Zamawiający jest uprawniony do wstrzymania wypłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia do czasu przedłożenia przez Wykonawcę stosownych dokumentów. Wstrzymanie przez Zamawiającego zapłaty do czasu wypełnienia przez Wykonawcę umownych wymagań, nie skutkuje nie dotrzymaniem przez Zamawiającego terminu płatności i nie uprawnia Wykonawcy do żądania odsetek.
  13. Zamawiający jest uprawniony do żądania i uzyskania od Wykonawcy niezwłocznie wyjaśnień w przypadku wątpliwości dotyczących składanych dokumentów.
  14. Wykonawca przekazuje Zamawiającemu pisemne uwagi, zawierające szczegółowe uzasadnienie zajętą stanowiska co do zakresu i charakteru robót budowlanych, dostaw i usług realizowanych przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, prawidłowości ich wykonania, oraz co do wypełnienia przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę postanowień Umowy o podwykonawstwo w zakresie mającym wpływ na wymagalność roszczenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, a także co do innych okoliczności mających wpływ na tę wymagalność.
  15. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od dokonania bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy i do wypłaty Wykonawcy należnego wynagrodzenia, jeżeli Wykonawca zgłosi uwagi i wykaże niezasadność takiej płatności, lub jeżeli Wykonawca nie zgłosi uwag, a Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie wykażą zasadności takiej płatności.
  16. Zamawiający może dokonać bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca zgłosi uwagi i potwierdzi zasadność takiej płatności, lub jeżeli Wykonawca nie zgłosi uwag, a Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykażą zasadność takiej płatności.
  17. Podstawą płatności bezpośredniej dokonywanej przez Zamawiającego na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy będzie kopia faktury Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, potwierdzona za zgodność z oryginałem przez Wykonawcę lub Podwykonawcę, przedstawiona Zamawiającemu wraz z potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopią protokołu odbioru przez Wykonawcę lub Podwykonawcę robót budowlanych, lub potwierdzeniem odbioru dostaw lub usług.
  18. Dokonanie bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy lub ważne złożenie kwoty potrzebnej na pokrycie wynagrodzenia z tytułu bezpośredniej płatności do depozytu sądowego, skutkuje umorzeniem wierzytelności przysługującej Wykonawcy od Zamawiającego z tytułu wynagrodzenia do wysokości kwoty odpowiadającej dokonanej płatności.
  19. Zamawiający dokona bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w terminie 30 dni od dnia pisemnego potwierdzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy przez Zamawiającego uznania płatności bezpośredniej za uzasadnioną.
  20. Odpowiedzialność Zamawiającego wobec Podwykonawców lub dalszego Podwykonawcy z

tytułu płatności bezpośrednich za wykonanie robót budowlanych jest ograniczona wyłącznie do wysokości kwoty należnej za wykonanie tych robót budowlanych, wynikającej z Umowy. W przypadku różnic w cenach jednostkowych za wykonane roboty pomiędzy cenami jednostkowymi określonymi Umową o podwykonawstwo a cenami jednostkowymi określonymi w Umowie, Zamawiający uzna i wypłaci Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy na podstawie wystawionej przez niego faktury wyłącznie kwotę należną na podstawie cen jednostkowych określonych w Umowie.

22. W przypadku, gdy Podwykonawcy lub dalsi Podwykonawcy, uprawnieni do uzyskania od Zamawiającego płatności bezpośrednich, nie wykonali żadnych robót i nie wystawili żadnych rachunków lub faktur VAT w danym okresie rozliczeniowym, i Wykonawca załączy do wystawianego rachunku lub faktury VAT oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców potwierdzające tę okoliczność, cała kwota wynikająca z faktury zostanie wypłacona przez Zamawiającego Wykonawcy.
23. Do faktury końcowej za wykonanie przedmiotu Umowy Wykonawca dołączy oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o pełnym zafakturowaniu przez nich lub objęciu wystawionymi przez nich rachunkami zakresu robót wykonanych zgodnie z Umowami o podwykonawstwo oraz o pełnym rozliczeniu tych robót do wysokości objętej płatnością końcową. Do Umowy załącza się wzór oświadczenia, stanowiący załącznik Nr 8 .

### § 22. Wierzytelności

Wykonawca nie może przenosić wierzytelności związanych z Umową na osoby lub podmioty trzecie, bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego. Jakakolwiek cesja dokonana bez takiej zgody nie będzie ważna i stanowić będzie istotne naruszenie postanowień Umowy.

### § 23. Kary umowne

1. W razie niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, Wykonawca zapłaci Zamawiającemu Kary umowne, w następujących przypadkach:

- 1) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu Umowy - w wysokości **0,1%** wynagrodzenia Wykonawcy brutto, o którym mowa w § 3 ust. 1 Umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki,
- 2) za niewprowadzenie lub wprowadzenie tymczasowej organizacji ruchu niezgodnie z zatwierdzonym projektem tymczasowej organizacji ruchu lub wprowadzenie tymczasowej organizacji ruchu bez projektu czasowej organizacji ruchu w wysokości **500,00 PLN** za każdy dzień nieprawidłowości,
- 3) w przypadku naruszenia obowiązków Wykonawcy :
  - zasad p.poż, przepisów i zasad BHP, ochrony zdrowia,
  - utrzymania porządku na budowie,
 - Zamawiający może nałożyć na Wykonawcę karę w wysokości **500,00 PLN** za każdy przypadek,
- 4) za przebywanie na terenie budowy osoby, niezatrudnionej na umowę jeśli dotyczy jej ten wymóg - **500,00 PLN** za każdy przypadek,
- 5) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie gwarancji jakości - w wysokości **0,01 %** wynagrodzenia Wykonawcy brutto, o którym mowa w § 3 ust. 1 Umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki,
- 6) za brak zapłaty lub nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy - **2.000,00 PLN** za każdy przypadek,
- 7) za nieprzedłożenie Zamawiającemu do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmiany - w wysokości **500,00 PLN** za każdy przypadek,
- 8) za nieprzedłożenie Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany, w terminie 7 dni od jej zawarcia - w wysokości **500,00 PLN** za każdy przypadek

- 9) za odstąpienie od Umowy przez Wykonawcę z przyczyn niezależnych od Zamawiającego oraz przez Zamawiającego z przyczyn zależnych od Wykonawcy określonych w § 24 ust. 1 Umowy - w wysokości **10%** wynagrodzenia Wykonawcy brutto, o którym mowa w § 3 ust. 1 Umowy.
2. Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę Umowną - w wysokości **10%** wynagrodzenia Wykonawcy brutto, o którym mowa w § 3 ust. 1 Umowy, za odstąpienie od Umowy bez uzasadnienia, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy.
  3. Strony ustalają, że odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu kar umownych, nie może przekroczyć łącznie **10 %** wynagrodzenia Wykonawcy brutto, o którym mowa w § 3 ust.1.
  4. Stronom przysługuje prawo dochodzenia odszkodowania przewyższającego kary umowne, do wysokości faktycznie poniesionej szkody.
  5. Strona wezwana do zapłaty kary, zapłaci ją w ciągu 7 dni licząc od wezwania do zapłaty.
  6. Zamawiający ma prawo na poczet przysługującej mu kary, obniżyć odpowiednio wynagrodzenie Wykonawcy.
  7. Nałożenie kar umownych lub ich zapłata nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku wykonania przedmiotu Umowy, ani z obowiązków wynikających z udzielonej przez niego rękojmi za wady fizyczne przedmiotu Umowy.
  8. Postanowienia dotyczące kar umownych obowiązują pomimo wygaśnięcia Umowy, rozwiązania lub odstąpienia od niej.
  9. Ponadto, w przypadku nieterminowego usunięcia zgłoszenia lub usunięcia wad bądź niewłaściwego zabezpieczenia miejsca prowadzonych robót, Wykonawca pokryje związane z tym roszczenia odszkodowawcze osób trzecich, niezależnie od obowiązku zapłaty kar umownych.
  10. Za naruszenie obowiązku dotyczącego udziału pojazdów elektrycznych lub napędzanych gazem ziemnym przy wykonywaniu umowy - 1.000,00 PLN za każdy stwierdzony przypadek.

#### **§ 24. Odpowiedzialność odszkodowawcza**

1. W razie wykrycia wady dokumentacji projektowej, Wykonawca będzie zobowiązany do natychmiastowego jej usunięcia, w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego.
2. W razie niespełnienia tego obowiązku, Zamawiający będzie uprawniony, bez konieczności wyznaczania Wykonawcy dodatkowego wzywania i informowania, do zastępczego usunięcia wady przez wybraną przez siebie osobę lub podmiot, na koszt i ryzyko Wykonawcy; nie naruszy to innych praw Wykonawcy wynikających z Umowy lub przepisów prawa.

#### **§ 25. Odstąpienie od Umowy**

1. Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od Umowy:
  - 1) w razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy lub dalsze wykonywanie może grozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu - odstąpienie od Umowy w tym wypadku może nastąpić w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach. W tym przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części Umowy,
  - 2) jeżeli Wykonawca bez uzasadnionych przyczyn nie rozpoczął robót budowlanych i nie kontynuuje ich pomimo dodatkowego wezwania Zamawiającego, w ciągu 14 dni od powzięcia wiadomości,
  - 4) jeżeli Wykonawca wykonuje prace lub roboty wadliwie i niezgodnie z Umową lub nie reaguje na polecenia Zamawiającego, dotyczące zmian sposobu wykonywania robót, czynności lub prac w wyznaczonym mu przez Zamawiającego terminie, w ciągu 14 dni od powzięcia wiadomości,
  - 5) jeżeli Wykonawca nienależycie wykonuje swoje zobowiązania Umowne, w ciągu 14 dni od powzięcia wiadomości,
  - 6) jeżeli Wykonawca powierzył wykonanie przedmiotu Umowy innym wykonawcom lub

- bez pisemnej zgody Zamawiającego podwykonawcom niewymienionym w Umowie, w ciągu 14 dni od powzięcia wiadomości.
2. W przypadku powtarzających się opóźnień w realizacji Umowy, Zamawiającemu przysługuje prawo rozwiązania Umowy bez wypowiedzenia, za trzydniowym pisemnym uprzedzeniem.
  3. W przypadku odstąpienia od Umowy, Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki:
    - 1) Wykonawca ma obowiązek natychmiast wstrzymać realizację przedmiotu Umowy i zabezpieczyć przerwane prace lub roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym wraz z miejscem prowadzonych robót,
    - 2) w przypadku odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego, w ciągu 7 dni od dnia odstąpienia od Umowy Wykonawca zgłosi Zamawiającemu do odbioru przerwane roboty budowlane wraz z ich inwentaryzacją według stanu na dzień odstąpienia od Umowy, a Zamawiający dokona ich odbioru,
    - 3) Wykonawca sporządzi wykaz tych materiałów, które nie mogą być wykorzystane przez niego do realizacji innych robót nieobjętych Umową, jeżeli odstąpienie nastąpiło z przyczyn niezależnych od Wykonawcy,
    - 5) Wycena przerwanych robót budowlanych wykonanych do dnia odstąpienia, ustalona będzie w drodze negocjacji, a w przypadku braku porozumienia, ostateczną ich wysokość ustali Zamawiający.
    - 6) Strony Umowy sporządzą protokół odbioru przerwanych robót w toku według stanu na dzień odstąpienia, który stanowi podstawę do ustalenia wynagrodzenia Wykonawcy za przerwane prace lub roboty i wystawienia faktury.

## § 26. Zmiany Umowy.

1. Strony dopuszczają możliwość zmiany Umowy w następujących przypadkach:
  - 1) **zmianę ceny realizacji przedmiotu Umowy**, z powodu jednej z następujących przyczyn niezależnych od stron Umowy:
    - a) zmiana stawki VAT;
    - b) zmian w przepisach prawa powodujących konieczność skorygowania wykonanych elementów projektu,
    - c) w przypadku zmian umowy, o których mowa w ust. 2,
  - 2) **zmianę terminu realizacji przedmiotu Umowy**, z powodu jednej z następujących przyczyn niezależnych od Stron Umowy:
    - a) niemożności realizacji robót z powodu braku dostępności do miejsc prowadzonych robót lub gdy obowiązujące przepisy oraz normy nie dopuszczają do realizacji lub nakazują wstrzymanie robót,
    - b) wystąpienia innych okoliczności poza wynikającymi z uchybienia Wykonawcy lub za które Wykonawca jest odpowiedzialny,
    - c) gdy Umowa nie może być realizowana z powodu siły wyższej lub z powodu następstw siły wyższej,
    - d) jeżeli warunki atmosferyczne uniemożliwiają realizację robót,
    - e) w przypadku zmian umowy, o których mowa w ust. 2, wpływających na termin wykonania usług lub robót budowlanych objętych Umową,
    - f) ponadprzeciętnego czasu trwania procedur administracyjnych (np. uzyskania decyzji administracyjnych, pozwoleń, uzgodnień, opinii, warunków technicznych od gestorów sieci i urzędzeń), mającego wpływ na termin wykonania, co nie wynika z winy Wykonawcy i brak odpowiedzialności Wykonawcy został udokumentowany i przyjęty przez Zamawiającego.
    - g) zmiany w przepisach prawnych, mające wpływ na realizację umowy,
    - h) szczególnie uzasadnionych trudności w pozyskiwaniu materiałów wyjściowych do poszczególnych opracowań,
    - i) zmian w uzbrojeniu i naniesieniach terenu w stosunku do danych w zasobach geodezyjnych, mających wpływ na termin realizacji,

- 3) wprowadzenia Podwykonawców lub dokonania zmiany Podwykonawców, na zasadach określonych § 9 Umowy,
  - 4) zmiany osób, wskazanych w § 7 Umowy, skierowanych przez Wykonawcę do realizacji zamówienia publicznego, do Umowy, pod warunkiem, że zaproponowana przez Wykonawcę, na dane stanowisko, osoba wykaże spełnianie warunków w zakresie nie mniejszym niż Zamawiający określił na etapie postępowania o zamówienie publiczne;
  - 5) zmiany Umowy będą mogły nastąpić również, w przypadku zaistnienia omyłki pisarskiej lub rachunkowej, a także zmiany powszechnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie mającym wpływ na realizację przedmiotu umowy.
3. Wszelkie zmiany Umowy, jeżeli co innego nie wynika z samej Umowy, wymagają formy pisemnego aneksu, pod rygorem nieważności.
4. Zmiana oznaczenia Stron Umowy, danych niezbędnych do wystawienia faktury oraz adresu korespondencyjnego wynikające ze zmian organizacyjnych, zmiana numerów telefonów i faksów lub adresów poczty elektronicznej, a także zmiana osób upoważnionych do reprezentowania Stron lub odbioru przedmiotu Umowy - nie stanowią zmiany Umowy i wymagają tylko pisemnego powiadomienia drugiej Strony.

### § 27. Interpretacja dokumentów Umowy

1. Wszelkie postanowienia Umowy będą interpretowane na podstawie przepisów prawa polskiego.
2. Integralnymi składnikami Umowy, poza niniejszymi postanowieniami, są następujące dokumenty:
  - 1) Dokumentacja Projektowa, OPZ stanowiące **załącznik Nr 1**,
  - 2) kopia Oferty Wykonawcy, stanowiąca **załącznik Nr 2**,

### § 28. Postanowienia końcowe.

1. W sprawach nieobjętych Umową, zastosowanie znajdują powszechnie obowiązujące przepisy polskiego prawa. Nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, dotyczących zajmowania pasa drogowego i związanych z tym opłat na rzecz zarządcy drogi.
2. Nieważność któregośkolwiek z postanowień Umowy nie powoduje nieważności pozostałych. Jeżeli jakiegokolwiek postanowienie Umowy będzie nieważne w całości lub części, nie będzie to mieć wpływu na moc obowiązującą pozostałej jej części. W takim przypadku Strony zastąpią nieważne postanowienie postanowieniem mającym moc prawną.
3. Spory związane z realizacją Umowy Strony poddają rozstrzygnięciu właściwego rzeczowo sądu powszechnego w Bydgoszczy.
4. Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym egzemplarzu dla każdej Strony, odczytano i podpisano.

Podpisy Stron

**Zamawiający**

**Wykonawca**

PRADCA PRAWNY  
Dorota Pawlak  
Barbara Pankowska  
18.01.2017

Starczy Inżynier nadzoru  
ul. Bud. 101  
17-042-00/155